

Eksamenstermin: Ordinær Sommer 2026
Del/delprøve/fase: Den erhvervsøkonomiske diplomuddannelse, 1. del, 2. semester
Fag: Erhvervsret
Antal sider i opgaven (inkl. forside og evt. bilag): 5
Eksamensdato: 2. Måned: juni År: 2026 kl. 15.00 - 19.00
Skriftlig tilsynsprøve med digital opgaveaflevering i WISEflow, brug af internet under prøven er <u>ikke</u> tilladt, egen PC påkrævet. Afleveres i Flowlock (lukket browser), som skal være installeret inden prøven.
Brug af GAI tilladt: Nej
Tilladte hjælpemidler: Alle skriftlige (udprintede, trykte og/eller håndskrevne) hjælpemidler og PDF-filer på den studerendes egen computer samt adgang til www.retsinformation.dk og PC FLOWlock. Det er den studerendes eget ansvar, at FLOWlock (plus) er installeret og virker på egen PC. Eksamensopgaven skal besvares digitalt gennem FLOWlock.
Materiale, der udleveres til eksaminanden: Nærværende opgave.
Bemærkninger:

Alle karakterer vil være indtastet den 30. juni 2026 inden kl. 12.00, hvorfra klagefristen løber.

Sommereksamen 2026, ordinær

Opgave 1 (40 %)

Hændelse 1: Fredag den 1. maj 2026 sælger Aalborg Jern- & Stålværk 109 tons ubehandlede jernplader til Københavns Jernværk til en samlet købesum på 642.500 kr. Køberen har i forbindelse med aftaleindgåelsen udvalgt 11 paller med netop de specifikke jernplader, de ønsker at købe. Aftalen indeholder følgende vilkår:

”109 tons jern af sædvanlig god kvalitet på 11 paller (udvalgt af køber). Levering: C&F Terminal H, Kaj 6, Københavns Havn. Sejles med skib fra Aalborg til København. Sælger bestiller skib. Betaling netto kontant 20 dage efter overgivelse til køber. Leverings- tid: Tirsdag den 5. maj 2026.”

Aalborg Jern- & Stålværk indgår lørdag den 2. maj aftale med stykgodsrederiet Freja om transporten fra Aalborg Havn til Københavns Havn. Tirsdag den 5. maj lastes de 109 tons jernplader om bord på skibet Lydia. Aalborg Jern- & Stålværk har aftalt med rederiet, at jernpladerne skal transporteres som åben dækslast, hvilket giver Aalborg Jern- & Stålværk en besparelse på 50 % i forhold til prisen for transport i lukket lastrum.

Tirsdag den 5. maj kl. ca. 23.00 sejler Lydia fra Aalborg Havn. Kl. 01.15 forlader skibet Limfjorden og er nu i Kattegat, hvor der er meget store bølger på grund af stærk storm med orkanagtige vindstød, hvilket regelmæssigt forekommer i området. Havvandet står ind over rælingen, og dækket sejler i havvand de næste timer, hvor skibet befinder sig i Kattegat.

Skibet Lydia ankommer til Københavns Havn onsdag den 6. maj kl. 10.00, og jernpladerne losses straks af hos København Havns Stevedoreselskab A/S, som anbringer jernpladerne i Terminal H. Allerede nu er jernpladerne angrebet af rust, idet ilt, vand og salt kan få jern til at ruste meget hurtigt. Klokkeren 16.00 samme dag ankommer køberen til Terminal H og konstaterer, at jernpladerne er kraftigt angrebet af rust.

Køberen – Københavns Jernværk – meddeler straks sælgeren, at pladerne er angrebet af rust, og kræver, at sælgeren skal betale omkostningerne på ca. 40.000 kr. til, at pladerne øjeblikkeligt bankes for rust, hvorved rusten fjernes effektivt, da køberen straks skal bruge pladerne i sin produktion.

Sælgeren afviser køberens krav med den begrundelse, at hvad der sker efter, at pladerne er lastet i Aalborg, er køberens problem. Det har sælgeren for mange år siden lært på handelsskolen.

1.1. Tag begrundet stilling til, om køberen kan kræve, at Aalborg Jern- & Stålværk skal betale for omkostningerne på ca. 40.000 kr.

1.2. Tag begrundet stilling til, om køberen alternativt kan hæve handlen med den begrundelse, at der foreligger forsinkelse.

Hændelse 2. Onsdag den 6. maj 2026 modtager indkøbschef Anne Andersen en mail fra salgsafdelingen i Burtha A/S, hvor Aalborg Jern- & Stålværk normalt køber rustbeskyttelse. Af mailen fremgår, at en leverance af rustbeskyttelse med sikkerhed vil blive 2 til 8 dage forsinket som følge af uforudsete leveringshindringer hos en af Burthas samarbejdspartnere. Rustbeskyttelsen skulle have været leveret mandag den 18. maj 2026.

Anne Andersen er ikke tilfreds med denne besked. Hun ringer straks til en af deres andre leverandører, Cassus A/S, for at høre, om de kan levere i stedet. Cassus sender samme dag en mail med et tilbud på levering af rustbeskyttelse af samme kvalitet senest mandag den 18. maj 2026. Prisen er 38.500 kr. dyrere, men efter at have ringet til et par yderligere leverandører må Anne konstatere, at ingen andre kan levere billigere.

Spørgsmål 1.3. Tag begrundet stilling til, om Aalborg Jern- & Stålværk kan hæve købsaftalen med Burtha og/eller kræve erstatning.

Hændelse 3. Ledelsen hos Aalborg Jern- & Stålværk har i starten af 2026 besluttet at lade opføre en ny produktionshal. Direktør Hanne Henriksen har påtaget sig opgaven med at indhente tilbud hos en række entreprenører og har i samarbejde med rådgivende ingeniører og arkitekter fået udarbejdet de fornødne tegninger og specifikationer. I slutningen af februar 2026 har Hanne herefter taget kontakt til tre entreprenører og bedt om et tilbud senest mandag den 16. marts 2026 på opførelse af en ny hal i henhold til dette udbudsmateriale.

Inden for fristen modtager Hanne et tilbud fra Entreprise-Eksperten A/S på 37,6 mio. kr. *ekskl. moms*, et tilbud fra Halbyggeren A/S på 38,7 mio. kr. *ekskl. moms* og et tilbud fra Mesterbyggeren A/S på 41,8 mio. kr. *inkl. moms*. Den eneste forskel på de tre tilbud er prisen, og Hanne mailer to dage senere til Mesterbyggeren, at Aalborg Jern- & Stålværk accepterer tilbuddet på 41,8 mio. kr. *inkl. moms*. Samtidig oplyser hun, at ydervæggene skal males grå i stedet for hvide som anført i udbudsmaterialet.

Dagen efter svarer Mesterbyggeren pr. mail, at de takker for ordren, men at prisen ”selvfølgelig” er *ekskl. moms* (hvilket er det normale i byggebranchen), og at de beklager, at de ved en fejl har fået skrevet ”inkl. moms” i tilbuddet. Hanne svarer straks, at Mesterbyggeren er forpligtet til at bygge hallen for 41,8 mio. kr. *inkl. moms* som tilbudt.

Spørgsmål 1.4. Tag begrundet stilling til, om Aalborg Jern- & Stålværk kan kræve at få bygget hallen for 41,8 mio. kr. inkl. moms.

Opgave 2 (35 %)

Hændelse 1. Den 16-årige Søren Sørensen er ansat som ungarbejder hos Aalborg Jern- & Stålværk. I anledning af, at bogholderen Ulla Ulfberg fylder 40 år, bliver Søren af sin chef, Troels Thomsen, bedt om at levere 3 flasker rødvin på Ullas privatadresse.

Søren tager straks af sted på sit el-løbehjul med en tophastighed på 25 km/t og med rødvinen i en plastikpose, som han holder på sammen med styret.

I et øjeblik uopmærksomhed kommer Søren kort efter til at påkøre en parkeret bil tilhørende Verner Villadsen. Bilen får en bule, som det koster 10.000 kr. at reparere. Verners bilforsikring hos Totalforsikring dækker skaden, men med en selvrisiko på 3.000 kr. Rødvinen til en værdi af 1.000 kr. bliver desuden totalskadet, fordi Søren vælter på løbehjulet som følge af påkørslen.

Spørgsmål 2.1. Tag begrundet stilling til, i hvilket omfang Aalborg Jern- & Stålværk og/eller Søren endeligt skal betale for skaden på bilen.

Spørgsmål 2.2. Tag begrundet stilling til, om Aalborg Jern- & Stålværk kan kræve, at Søren skal betale for den ødelagte rødvin.

Hændelse 2. Senere på dagen er Søren på vej hjem fra arbejde og kører på løbehjulet ned ad en bakke. Da han vil bremse, virker bremserne imidlertid pludselig ikke, og Søren vælter og knækker to tænder, hvilket resulterer i en tandlægeregning på 9.000 kr. Løbehjulet får desuden en skade, som det vil koste 7.000 kr. at reparere. Endelig bliver Søren's hovedtelefoner til en værdi af 6.500 kr. totalskadede. Det viser sig, at de svigtende bremser skyldes en komponentfejl i løbehjulet, der er produceret af den danske virksomhed Truxa A/S for ca. 3 år siden.

Spørgsmål 2.3. Tag begrundet stilling til, i hvilket omfang Søren vil kunne kræve erstatning hos Truxa A/S i anledning af skaderne.

Opgave 3 (25 %)

Bent Sørensen driver en stor og velassorteret isenkræmmerforretning i Viborg med 21 ansatte tillige med en lidt mindre forretning i Bjerringbro med 9 ansatte.

Hændelse 1. I Viborg er butikschefen den 47-årige Ernst Jensen. Bent Sørensen har fredag den 10. april 2026 nøje instrueret Ernst Jensen om, at to figurer fra Den kongelige Porcelænsfabrik - ”Badende dreng siddende på sten” og ”Gåsepigen”, som er udstillet i forretningen, under ingen omstændigheder må sælges, fordi Bent Sørensen's hustru skal bruge figurerne til fødselsdage den 11. og den 12. april.

Sidst på eftermiddagen fredag den 10. april kommer fabrikant Ib Bendixen med hustru ind i forretningen i Viborg. De er på udkig efter passende personalegaver til deres ansattes kommende 25- og 40-års-jubilæum.

I løbet af en times tid udvælger de – under Ernst Jensens kyndige vejledning – 10 porcelænsfigurer, herunder de to figurer ”Badende dreng” og ”Gåsepigen”. Alle 10 figurer pakkes meget fint ind i separate kasser, så de er klar til udlevering ved førstkommende jubilæum. Ib Bendixen betaler straks og får de 10 kasser med figurer med sig med det samme.

Bent Sørensen er tilbage i Viborg fredag klokken 17.15. Han konstaterer straks, at de to figurer, som ikke måtte sælges, er borte. Han beder Ernst Jensen forklare, hvad der er sket. Ernst kan ikke redegøre for, hvorfor de to figurer ”røg med” i handlen. Herefter beder Bent Sørensen Ernst Jensen om øjeblikkeligt at ringe til Ib Bendixen og bede denne om straks at tilbagelevere de to figurer. Bendixen afviser imidlertid meget bestemt at tilbagelevere de 2 figurer.

3.1. Tag begrundet stilling til den juridiske situation for Bent Sørensen, Ernst Jensen og Ib Bendixen.

Hændelse 2. Bent Sørensens søn, den 22-årige Anders, mangler akut 50.000 kr., som han lørdag aften den 9. maj har tabt i poker til nogle lidt kedelige typer.

Den 11. maj besøger Anders derfor den velassorterede vin- og cigarforretning W. Ø. LARSEN i København, hvor han vil købe en humidor (en fornem æske til opbevaring af cigarer) med henblik på videresalg. Han udgiver sig for at være søn af den meget rige og kendte skibsreder Bertil Carl. Anders foreviser et falsk visitkort med navnet ”Søren Carl” og en fin adresse i Hellerup, ligesom han udførligt fortæller om sin rige far, som i løbet af ugen vil komme ind og betale for humidoren, som koster 62.500 kr.

På baggrund af disse oplysninger indvilger W. Ø. Larsen i at sælge på kredit til Anders, der får humidoren med sig med det samme.

Dagen efter sælger Anders humidoren til Havnens Tobakshus for 52.700 kr. for at skaffe de 50.000 kr., som han skylder i poker. Anders siger til Havnens Tobakshus, at humidoren sælges, fordi han ikke længere må ryge på grund af en alvorlig lungesygdom, og foreviser en falsk lægeerklæring og en forfalsket faktura vedrørende sit køb hos W.Ø. Larsen.

Den 1. juni går det op for W.Ø. LARSEN, at de er blevet bedraget, og de beder nu Havnens Tobakshus om at udlevere humidoren. Dette nægter Havnens Tobakshus.

3.2. Tag begrundet stilling til, om W.Ø. Larsen kan kræve humidoren udleveret.